

**PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
pri príležitosti celoslovenských osláv Dňa baníkov,
geológov, hutníkov a naftárov**

Banská Štiavnica, 12. 9. 2025

Vážený pán prezident Ivan Gašparovič,

vážení členovia vlády,

členovia diplomatického zboru,

poslanci a poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky a Európskeho parlamentu,

predstavitelia štátnej správy a samosprávy,

ctení hostia.

Predovšetkým mi dovoľte poďakovať sa vám za pozvanie na vaše každoročné tradičné podujatie, na Salamandrové dni. Som rád, že sa mi podarilo prísť medzi vás hneď po návrate z Japonska.

Záležalo mi na tom z viacerých dôvodov.

Jedným je prestíž a atraktivita Salamandrových dní, ktoré sú oslavou Banskej Štiavnice, ale tiež tvorivosti, šikovnosti a usilovnosti našich predkov. Sú spomienkou na našu históriu. Na jej kapitoly, na ktoré môžeme byť právom hrdí. Vaše podujatie je nielen zábavnou či kultúrnou udalosťou, ale pripomína nám pramene, z ktorých vyviera naše vlastenectvo, náš vzťah k tomuto krásnemu mestu, k regiónu i k celému Slovensku.

Banská Štiavnica je skvostom, ktorý má už viac než tri desaťročia pevné miesto na zozname svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Jej historické centrum i technické pamiatky sú jedným z najväčších pokladov, akými sa môžeme pýšiť.

Pokladom doslova zlatým a strieborným, keďže ťažba vzácnych kovov a nerastov otvárala dvere pokroku a rozvoju vo vašom meste. A to už od čias keltského osídlenia. I vďaka tomu má Banská Štiavnica a jej okolie to, čomu sa hovorí genius loci.

Viac než dve tisícročia ľudia vedia o obrovskom bohatstve, ktoré sa tu skrýva pod zemou – a ktoré dobývali tvrdou prácou. Ale tiež s čoraz intenzívnejším využívaním ľudského umu a dôvtipu.

Tunajšie bane využívali na svoju dobu prevratné technológie, neraz ako prvé na svete – či to bolo piestové čerpadlo, čerpadlo na konský pohon alebo čierny trhací prach. Sústava vodných nádrží sa popri svojej pôvodnej funkcii stala koloritom tunajšieho malebného kraja. A symbolom, že technologické inovácie môžu byť v harmónii s prírodou.

Banská Štiavnica sa stala hlavným mestom pokroku. Vznikla tu Banská akadémia – ako prvá banícka škola, a ako jedna z prvých technicky zameraných vysokých škôl na svete. Vzdelávali sa tu

tiež lesníci. Pretože už vtedy platilo to, čo platí dodnes: že budúcnosť a podstata úspechu spočíva vo vzdelaní. A že nielen nerastné suroviny, nielen vzácne kovy, ale ľudský potenciál je obrovským bohatstvom Slovenska.

Vraciam sa z krajiny vychádzajúceho slnka, ktorá na ume, tvorivosti, poctivej práci, ba až drine – a na znalostiach – buduje roky svoj úspech obdivovaný celým svetom.

Dejiny Banskej Štiavnice tiež potvrdzujú historickú skúsenosť, že pokrok a napredovanie sa zastavia vždy, keď sa dostanú k slovu konflikty. Že pre rozvoj potrebujeme žiť v atmosfére pokoja, porozumenia a vzájomnej spolupráce. Že sa nám darí vtedy, keď spájame sily, keď nehľadáme na náboženské, národnostné, názorové či iné odlišnosti.

Nielen Banská Štiavnica, ale celé Slovensko môže byť takýmto miestom pre pokojný a spokojný život.

V Japonsku, v dejisku svetovej výstavy EXPO, som sa presvedčil, že obraz našej krajiny vo svete je možno oveľa priaznivejší, než si myslíme. A produkty našej pracovitosti a nášho umu si nájdú i za hranicami priaznivú odozvu.

Preto by som chcel vysloviť výzvu, aby sme si pripomenuli odkaz našich predkov. Tak ako oni dobývali zo zeme jej bohatstvo, skúsme aj my objaviť v nás, v našej spoločnosti, v našom národe to, čo je naozaj cenné. Využime svoje schopnosti na prospech našej krajiny i jej obyvateľov.

Držím vám palce, Štiavničania, vo vašom úsilí. A keďže sú Salamandrové dni predsa len aj kultúrnym a zábavným podujatím s pestrým programom, želám vám intenzívne zážitky a príjemnú zábavu.

Ďakujem.